

ČESKÝ JAZYK

Tato příprava je poslední, ale neznamena to, že je nedůležitá. Čeká nás nová látka, nebojte se, hravě ji zvládnete, protože máte natrénováno. Je to učivo o základní skladební dvojici, a protože ji nejčastěji tvoří podstatné jméno se slovesem, nemáme se čeho bát.

Tento školní rok skončíme v učebnici stranou 117, shodu přísudku s podmínkem si necháme na příští školní rok.

Každý den si přesto najdete pár minut na procvičování pravopisu a využijte k tomu třeba online procvičování.

Stavba věty jednoduché – základní skladební dvojice

Nejprve se podívej na video, kde tuto látku velmi hezky vysvětluje paní učitelka.

<https://www.youtube.com/watch?v=vEaUKt5H22Y>

Zapiš si do ČJŠ: **Základní skladební dvojice - ZSD**

Tvoří jí **podmět** a **přísudek**.

PODMĚT – ptám se na něj **KDO CO?** Podtrhávám rovnou čarou.

PŘÍSUDEK – ptám se na něj **CO SE ŘÍKÁ VE VĚTĚ O PODMĚTU?** Podtrhávám vlnovkou.

Základní skladební dvojice se značí **dvojitým trámcem** viz. obrázek

ZSD značíme **vždy** tužkou.

Kdo co štěkal?

pes – podmět

Co dělal pes, co se o něm říká?

štěkal – přísudek

- Učebnice str. 115/1a), přečti
- 115/1b) na folii podtrhni vlnovkou všechna určitá slovesa
- Vypiš určitá slovesa do ČJŠ pod sebe, vedle toho doplň odpověď na otázku kdo co?
Např. objevil se – (kdo co se objevil?) autobus
Podtrhněte podle zadání.
- Přečtěte si růžový rámeček
- 115/2 ústně

PODMĚT HOLÝ / ROZVITÝ

PŘÍSUDEK HOLÝ / ROZVITÝ

- Není to nic složitého, pokud se o **podmětu říká něco navíc, říkáme, že je rozvitý**, pokud je vyjádřen jen **jedním slovem je to podmět holý**, viz. obrázek.

Podmět holý:	Podmět rozvitý:
<u>Pavel</u> běhá.	<u>Náš Pavel</u> běhá.
<u>Vítr</u> sílí.	<u>Nepříjemný vítr</u> sílí.
<u>Lesy</u> šuměly.	<u>Borové lesy</u> šuměly.
<u>Květiny</u> rozkvétají.	<u>Jarní květiny</u> rozkvétají.
<u>Kamarádi</u> si hrají.	<u>Dobří kamarádi</u> si hrají.

- To samé platí u přísudku, pokud se říká o **přísudku něco navíc** jedná se o **přísudek rozvitý**, když je vyjádřen **jedním slovem je to přísudek holý**.

Přísudek holý	Přísudek rozvitý
<u>Pes</u> štěká.	<u>Pes zuřivě</u> štěká.
<u>Jablka</u> zrají.	<u>Jablka zrají na stromě</u> .
<u>Bratr</u> obědvá.	<u>Bratr obědvá špagety</u> .
<u>Přijde</u> teta.	<u>Zítří přijde</u> teta.
<u>Sníh</u> padá.	<u>Sníh krásně</u> padá.

Učebnice str. 116 – podívej se na růžový rámeček.

- Str. 116/3c) určujte podmět a přísudek, na folii, vyznačte trámcem ZSD, a rozhodněte, zda je podmět a přísudek holý nebo rozvitý.

- Vyznač v tabulce podmět a přísudek.

Najdi základní skladební dvojici:

○

Alena skáče přes nové švihadlo.

V zámeckém parku roste veliký kaštan.

Nakopnutý míč se kutálel až na silnici.

Hanka upustila mamčin nový hrneček.

Na koupališti se děti velice vydováděly.

Z jeskyně se ozývalo strašidelné skřehotání.

- 116/5 vyznač na folii ZSD, pouze základ podmětu a přísudku (viz. příklad) a vypiš si je do sešitu ČJŠ. Podobně jak to vidíš v tabulce.
- Pracovní list
- 117/6 pracujte na folii, vyznačte podmět (kdo co?), přísudek (vlnovkou)
- 117/7a) vyznačte na folii ZSD přečtěte je, holé podmínky rozvíjejte. 5 vět zapište do ČJŠ
- 117/7b) na folii vyznačte ZSD

- PROCVIČOVÁNÍ

- <https://zsbcupice.cz/hot-potatoes/cesky-jazyk/4.rocnik/stavba-vety/index.htm>
- <https://zsbcupice.cz/hot-potatoes/cesky-jazyk/4.rocnik/stavba-vety/stavba8.htm>
- <https://zsbcupice.cz/hot-potatoes/cesky-jazyk/4.rocnik/stavba-vety/stavba9.htm>
- <https://zsbcupice.cz/hot-potatoes/cesky-jazyk/4.rocnik/stavba-vety/stavba10.htm>

Pracovní list

Úkol: Vyznač základní skladební dvojice.

V lesní školce vyrostly smrčky. U plotu se krčily malé doučky. Dohasínající ohniště ještě doutnalo. Alba s fotografiemi ležela v babiččině pokoji. Velká města rozšířila dopravu. Martinovy věci ležely na stolku. U Petra v pokoji visely veselé obrazy. Nakažlivé nemoci se šířily. Děti si hrály na pískovišti. Děvčata hrála venku na honěnou. Dnes žáci nedostali domácí úkol. Odpoledne půjde Petr na fotbalový zápas. Příští týden odjede babička do lázní. Alenka hraje na klavír písničky. V úterý budou psát žáci písemnou práci. Maminka mi dnes uvaří škvábky. Tatínek umyl včera auto. Dědeček bude štípat dříví. Hanka si ráda hraje s panenkami. Malíř vymaloval pokoj. Tráva se už krásně zazelenala.

IT ve škole 1622/21/7.1.4/2010

I. PRAVOPIS LEXIKÁLNÍ A SLOVOTVORNÝ

A Psaní *iii, y/ý* v kořeni slov po obojetných souhláskách + předpona *vy-/vý-* + *iii* v příponách

A 1 sl_b_l m_kolo, hm_zožravci a b_ložravci, ve v_těžné b_tvě, v_hrála v loterii, už b_lo s_chravo, je s_lný jako b_k, pl_nulost provozu, s_lskovými oříšky, překvap_la nás, dvojjaz_čné náp_sy, m_xér se rozb_l, má z_mnici, v ob_tné m_stnosti, nez_štná pomoc, m_dlové bubl_ny, zp_tuje svou m_nulost, v_hledový plán, p_stole nab_tá ostrými náboji, nev_v_jeli žádnou činnost, zas_pala ho v_čítkami, koup_la si zav_novací šaty, měl nam_dlený obl_čej, v neob_dleném kraji **39**

A 2 neodb_tná m_šlenka, ob_vatelé s_dliště, vezl p_tle s ob_l_m, nepov_dej nesm_sly, zv_šené lav_nové nebezpečí, horská služba v_z_vá k opatrnosti, často z_vá, plochý p_lník, opl_val humorem, zkušební p_lot, nás_pný otvor, kuře p_pá, chodí p_tlačit, hlas_tě si zp_vala, špatný náv_k, neum_m v_m_k, blahem se rozpl_val, přeslab_kovali text, kysl_k a dus_k jsou chem_cké prvky, úplně se zal_kali sm_chem, někteří l_dé, s_pká hl_na s p_skem **37**

A 3 pohybuje se hb_tě, vel_ký žár je v_heň, m_ska s om_tými jablky, rozb_tá konv_čka, m_t rýmu, m_t si pečl_vě ruce, bezv_sledné pátrání, m_mo město, dům_slné skalní příb_tky, včela je snad nejznámější op_lovač, v_rob_li nas_cený roztok, dob_tče je jednotl_vý kus dob_tka, moderní v_uka jaz_ků, op_lovat ostré hrany, parkov_ště v Ruz_ni, zasv_tilo slunce, dostala neobv_klou nab_dku, postav_l si přep_chovou v_lu, na z_třejší p_semku z f_z_ky, zb_tečné cav_ky, v_padal prov_nile, informace pro ciz_nce, s javorovým s_rupem **42**